

**UCHWAŁA NR XIV/102/25
RADY MIEJSKIEJ W ORZYSZU**

z dnia 26 marca 2025 r.

**w sprawie zniesienia statusu pomnika przyrody z jednego drzewa
gatunku lipa drobnolistna, wchodzącego w skład grupy 8 drzew
rosnących w mieście Orzysz.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1465, 1572, 1907 i 1940), art. 44 ust. 3, 3a i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940), po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie Rada Miejska w Orzyszu uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Znosi się status pomnika przyrody z jednego drzewa gatunku: lipa drobnolistna *Tilia cordata*, o obwodzie pnia mierzonym na wysokości 130 cm wynoszącym 271 cm, wysokości: 24,4 m, wchodzącego w skład grupy 8 drzew stanowiących pomnik przyrody, rosnącego na terenie działki o numerze geodezyjnym 302, położonej w obrębie miasta Orzysz, (współrzędne geograficzne drzewa w układzie PL 1992 to X 664587.40; Y 693924.60), ustanowionego Rozporządzeniem Nr 6/93 Wojewody Suwalskiego z dnia 18 stycznia 1993 w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz. Urz. Woj. Suw. z 1993 r. Nr 2 poz. 11).

2. Po zniesieniu ochrony z drzewa, o którym mowa w ust. 1 jako pomnik przyrody pozostaje grupa 7 drzew: 4 dęby szypułkowe i 3 lipy drobnolistne, w tym 1 lipa dwukonarowa.

§ 2. Zniesienie statusu pomnika przyrody drzewa, o którym mowa w § 1 ust. 1 następuje z uwagi na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Orzysza.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

I Wiceprzewodniczący
Rady Miejskiej

Edward Majewski

Uzasadnienie

Podstawę prawną do podjęcia niniejszej uchwały stanowi art. 44 ust. 3, ust.3a, ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 i 1940), zgodnie z którym zniesienie formy ochrony przyrody dokonuje rada gminy w drodze uchwały. Zniesienie formy ochrony przyrody następuje w razie utraty wartości przyrodniczych i krajobrazowych, ze względu na które ustanowiono formę ochrony przyrody lub w razie konieczności realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych lub zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego.

Drzewo, którego dotyczy projekt uchwały Rady Miejskiej w Orzyszu to lipa drobnolistna *Tilia cordata*, o obwodzie pnia mierzonym na wysokości 130 cm wynoszącym 271 cm, która rośnie na terenie działki o numerze geodezyjnym 302 położonej w obrębie miasta Orzysz, stanowiącej własność Parafii Rzymskokatolickiej pw. Matki Bożej Szkaplerznej. Przedmiotowe drzewo wchodzi w skład grupy 8 drzew stanowiących pomnik przyrody – 4 dębów szypułkowych oraz 4 lip drobnolistnych. Przedmiotową grupę drzew objęto ochroną prawną jako pomnik przyrody na mocy rozporządzenia Nr 6/93 Wojewody Suwalskiego z dnia 18 stycznia 1993 w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Województwa Suwalskiego Nr 2 poz. 11 z dnia 28 stycznia 1993 r. – pozycja 45 w tabeli. Pomnik przyrody został wpisany do Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody pod numerem ZIPOP.1393.PP.2816023.1282. Dodatkowo zweryfikowano gatunki drzew objęte ochroną prawną jako pomniki przyrody. Po zdjęciu ochrony prawnej z przedmiotowej lipy drobnolistnej pomnikiem przyrody pozostanie grupa 7 drzew – 4 dęby szypułkowe i 3 lipy drobnolistne, w tym jedna dwukonarowa.

Zgodnie z opinią dendrologiczną sporządzoną we wrześniu 2022 r. przez firmę „Dendrospec Przemysław Kołodziej – Dendrologia, Ekspertyzy Przyrodnicze, Oceny Oddziaływania na Środowisko” przedmiotowa lipa drobnolistna cechuje się złym stanem sanitarnym. Pomimo ulistnionej korony, jej cały pień jest w środku pusty. Ubytek kominowy rozciąga się od odziomka aż do nasady korony i znacznie osłabia powyginany pień oraz nasadę korony. Uszkodzenie objęło praktycznie całą tkankę drewna, która pełni funkcję wzmacniającą i przewodzącą. Dodatkowo korona drzewa jest silnie powyginana, a część konarów posiada uszkodzenia w miejscach wygięcia. Drzewo dodatkowo jest zagłuszane przez rosnący w bezpośrednim sąsiedztwie dąb szypułkowy. Ubytek kominowy jest na tyle duży, że żadne zabiegi pielęgnacyjne nie wyeliminują zagrożenia złamania się pnia i wywrócenia drzewa, a co za tym idzie ryzyka uszkodzenia budynku, ogrodzenia kościoła i mienia znajdującego się na południe od drzewa oraz zagrożenia dla ludzi przebywających w okolicy parafii.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie postanowieniem znak: WOPN.623.1.6.2025.PJ z dnia 28 lutego 2025 r. uzgodnił projekt uchwały Rady Miejskiej w Orzyszu w sprawie zniesienia statutu pomnika przyrody z jednego drzewa gatunku lipa drobnolistna, wchodzącego w skład grupy 8 drzew rosnących w mieście Orzysz.

W związku z powyższym, w celu wyeliminowania zagrożenia dla bezpieczeństwa powszechnego, zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały i zniesienie formy ochrony z 1 drzewa wchodzącego w skład grupy drzew uznanych za pomnik przyrody.